Publicat pe (https://www.bnm.md)

01.08.2013

Casetă tehnică: Produse cu caracter puternic sezonier

Casetă extrasă din:

Raport asupra inflației nr.3, august 2013 [1]

Indicele preţurilor de consum (IPC) este un instrument de măsură ce caracterizează şi furnizează o estimare a evoluţiei de ansamblu a preţurilor mărfurilor cumpărate şi a tarifelor serviciilor utilizate de către populaţie pentru satisfacerea necesităţilor de trai într-o anumită perioadă (perioada curentă) faţă de o perioadă anterioară (perioada de referinţă). Analizând în structură produsele şi serviciile incluse în coşul IPC, putem deosebi o categorie de produse care se caracterizează printr-un comportament specific. Astfel, aceste produse în practica internaţională sunt numite *produse cu caracter puternic sezonier (engl. strongly seasonal commodity)*. De regulă, produsele cu caracter puternic sezonier sunt produsele care nu sunt disponibile spre cumpărare în anumite anotimpuri ale anului (cartofi noi, cireşe, căpşuni, pomuşoare, pepeni verzi şi galbeni etc.). Existenţa produselor cu caracter puternic sezonier generează o serie de probleme referitoare la modalitatea de constatare a acestora. Astfel, în practica internaţională se cunosc mai multe modalităţi de constatare a acestor produse.

În anul 2013, Biroul Naţional de Statistică a decis implementarea unei proceduri noi, acceptate la nivel internaţional, de reflectare a produselor cu caracter puternic sezonier, în detrimentul celei aplicate până în anul 2013. Principalele aspecte ale acestei proceduri sunt:
1. Ponderi fixe pe parcursul anului – această procedură presupune că produsele cu caracter puternic sezonier trebuie să fie tratate pe parcursul anului în acelaşi mod ca şi celelalte produse.
2. Imputarea preţului – acest procedeu presupune că în lunile anului când produsul analizat dispare de pe piaţă, drept preţ de observare se utilizează preţul din luna precedentă. Acest procedeu poate fi reflectat în felul următor:

$$\hat{P} = P_{m-1}$$

, unde

$\hat{P}$

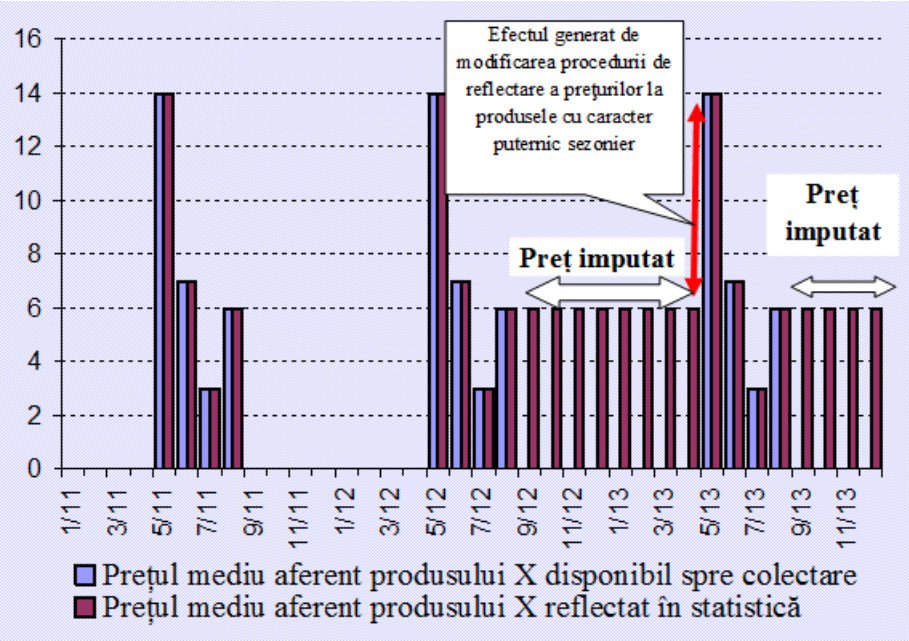
- preţul imputat, iar

P_{m-1}

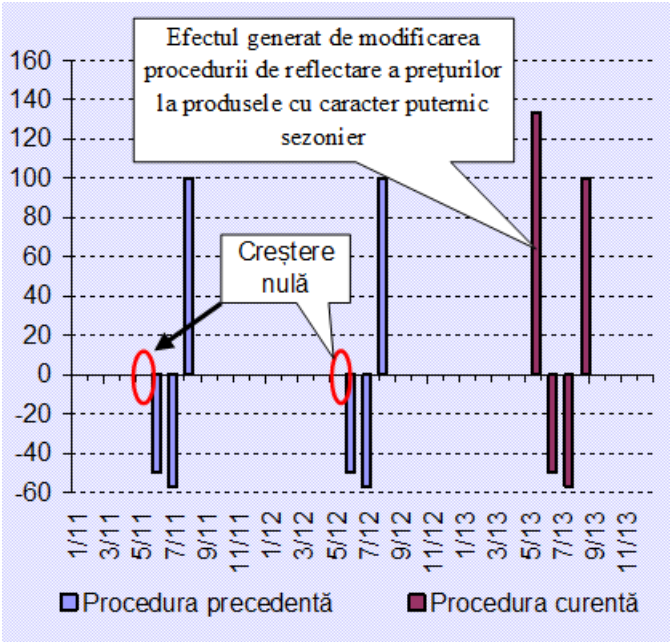
- preţul colectat în luna precedentă.

În continuare propunem un exemplu creat pe date artificiale, ce va elucida impactul generat de modificarea procedurii de reflectare a preţurilor cu caracter puternic sezonier.

Graficul nr. 1. Evoluţia nivelului preţurilor la produsele cu caracter puternic sezonier (lei)

Graficul nr. 2. Evoluţia ritmurilor lunare de creştere a preţurilor prezentate în graficul nr. 1 (%)

Conform procedurii precedente, odată ce produsul sezonier apărea pe piaţă (luna mai în cazul nostru), BNS îl constata ca produs nou. Prin urmare, nu se calcula ritmul lunar de creştere pentru produsul respectiv, atribuindu-se un ritm nul (graficul nr. 2), ca urmare a inexistenţei unei baze de comparare a preţului din luna precedentă (graficul nr. 1). Totodată, începând cu anul 2013 (odată cu aplicarea noii proceduri) s-a

recurs la imputarea preţurilor la produsele cu caracter puternic sezonier pentru lunile în care nu sunt disponibile pentru colectare (graficul nr. 1). Astfel, acest procedeu a şi contribuit la crearea unei baze de comparare pentru luna de apariţie a produselor cu caracter puternic sezonier şi, respectiv, la calcularea ritmului lunar de creştere. Deoarece, preţul imputat este cu mult inferior celui de apariţie, respectiv şi creşterea lunară înregistrată este una pronunţată (graficul nr. 2), ceea ce a şi contribuit la accelerarea ritmului inflaţiei în luna mai. Prin urmare, această creştere nu reprezintă o intensificare a presiunilor inflaţioniste, ci un efect statistic.

Vezi și

Tag-uri
ipc [2]
efect sezonier [3]
preț mediu [4]
preț [5]
ritm de creștere. sezonalitatea [6]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/produse-cu-caracter-puternic-sezonier-0

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/raport-asupra-inflatiei-nr3-august-2013 [2] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=ipc [3] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=efect sezonier [4] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=preț mediu [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=preț [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=ritm de creștere. sezonalitatea